

Gemeente Utrecht

maliebaan@utrecht.nl

Cc Fietscoördinator Adriaan van Doorn, Marijn Kik

Fietsersbond

Telefoon 06 – 44304099

utrecht@fietsersbond.nl

Betreft: Reactie Fietsersbond Voorlopig Ontwerp Maliebaan

Contact: Peter van Bekkum

Utrecht, 20 mei 2023

Geachte mevrouw Fler, beste Marieke,

Vriendelijk dank voor de mogelijkheid om te reageren op het VO Maliebaan. We zijn blij met het tempo dat de gemeente maakt met de uitwerking van de plannen voor de Maliebaan. We zien uit naar spoedige realisatie van de maatregelen.

We zijn ook blij dat het plan erin voorziet dat de fiets (veel) meer ruimte krijgt ten opzichte van de huidige situatie. De leefbaarheid van de straat zal enorm verbeteren door het afsluiten van de middenbaan voor het autoverkeer. Bewoners en bedrijven lijken die winst soms te vergeten, maar wij zien het ontstaan van een fiets- en wandelpromenade op de middenbaan als een grote verbetering ten opzichte van de huidige racebaan.

Hoofdpunten Fietsersbond overeind

We zijn blij dat de hoofdpunten waarmee wij destijds de gedachtewisseling zijn gestart overeind zijn gebleven:

- Het VO benoemt dat de Maliebaan onderdeel is van de Herenroute, waarop de fiets maximaal wordt gefaciliteerd, ook als alternatieve route voor de binnenstadsas.
- We mogen gaan fietsen op de middenbaan, de fiets krijgt hier het primaat, op deze historische plek, pal naast het oudste fietspad van Nederland.
- Het verkeerslicht op de kruising van de Maliebaan met de Nachtegaalstraat en Reigerstraat verdwijnt. Fietsers worden in de huidige situatie vaak verleid om door rood te rijden, door het 'lokgroen' van de voetgangers. De regeling is ongeloofwaardig omdat fietsers en andere gebruikers veel te lang voor niets staan te wachten omdat de VRI puur is ingesteld op de afwikkeling van autoverkeer. De kruising is zelfs onderdeel van de opleiding van politieagenten, waar ze leren om te gaan met assertieve en slimme studenten om hen toch op de bon te kunnen slingeren. Die problemen verdwijnen in de nieuwe situatie.

Verder zijn we blij met:

- Auto's parkeren langs de parallelwegen aan de linkerkant van de weg, waardoor zij bij het in- en uitparkeren de plek waar fietsers rijden niet hoeven te kruisen.
- Zorgvuldige inpassing in het groen van dwarspaden, ondergrondse afvalcontainers, prullenbakken, laadpalen, kasten voor elektriciteit en dergelijke en de aanvulling op de boomstructuur, waardoor de aanblik van het geheel zo groen mogelijk wordt en daarmee zo prettig mogelijk om te fietsen.

- We zijn blij dat de rotonde bij de Museumlaan en de Snellenlaan ook wordt aangepakt, met name dat het een stuk veiliger wordt om vanaf de rotonde de parallelweg op te rijden en dat het er groener wordt.

We willen vragen:

- Om de ontwerptekening van het VO te verduidelijken door een legenda toe te voegen. Op de tekening staan nu symbolen zoals onder meer blauwe asteriks (dat zijn deze sterretjes: *), zwarte rechthoekjes en zwarte letters "C" die niet worden toegelicht.
- Om de ontwerptekening te verduidelijken op de overgang van de Snellenlaan naar de rotonde. Daar is op de kruising met de weg 'Oorsprongpark' een roze vlakje ingetekend waarvan niet duidelijk is of dit fietspad, voetpad of rijweg is.
- We gaan ervan uit dat bij het kinderdagverblijf en andere inritten de stoep verlaagd wordt, zodat fietsers zonder afstappen de stoep op en af kunnen rijden. Wellicht is het mogelijk om de stoeprand van de parallelwegen over de hele lengte uit te voeren met een lage, schuine en stroeve rand, zoals ze ook elders in de stad zijn toegepast, zodat ze met de fiets gemakkelijk overrijdbaar zijn en fietsers ze niet met hun trapper raken. Het maakt het ontwerp meer vergevingsgezind.
- We willen dat op het kruispunt met de Nachtegaal- en Reigerstraat de voorrangrichting (dus de doorgaande richting Nachtegaalstraat – Reigerstraat vice versa) in asfalt wordt uitgevoerd. Asfalt geeft een heel sterk "voorrangs-signaal", meer nog dan haaiantanden en voorrangsborden.
- Om de begrenzing van het project uit te breiden naar de rotonde met de Museumlaan en Snellenlaan, omdat ook aan de rotonde (bescheiden) maatregelen worden genomen: de markering wordt daar gewijzigd.
- We willen dat de verharding van de rotonde smaller wordt dan die in de huidige situatie is.

We hebben zorgen over:

- De middenbaan blijft beschikbaar voor de nood- en hulpdiensten. De middenbaan wordt dus niet fysiek afgesloten voor gemotoriseerd verkeer. We verwachten dat veel auto's gewoontegetrouw de middenbaan op rijden, zeker in het begin na de herinrichting. Daarom vragen we om aan beide kanten, zowel aan de kant van de Maliesingel als bij de Snellenlaan, met duidelijke markering en bebording aan te geven dat autoverkeer niet is toegestaan. En verkeersregelaars en handhaving toe te passen in de beginperiode na de herinrichting. Negatie van het inrijverbod moet ook worden gemonitord na deze beginperiode, om handhaving te kunnen intensiveren als blijkt dat het ook na verloop van tijd nog te vaak misgaat en auto's toch op de middenbaan rijden.
- We vrezen gebruik van de middenbaan door brommers en snorfietsen. Die dienen effectief te worden geweerd, net als speed pedelecs. We willen dat een camera wordt geïnstalleerd, om deze categorieën te kunnen bekeuren op kenteken. Bijkomend voordeel is dat met dezelfde camera ook auto's die het inrijverbod negeren kunnen worden bekeurd.

- De inritten van de parallelwegen, zowel aan de kant van het Malieblad als aan de kant van de rotonde. De bestaande drempels (zie afbeelding) lijken er te blijven liggen. Deze zijn onhandig voor driewielige voertuigen, zoals driewiel fietsen en scootmobielen. Die voertuigen hebben van zichzelf al de neiging "uit de bocht te vliegen" als ze met enige snelheid de bocht omgaan. Het zijn geen

balansvoertuigen, de gebruikers kunnen niet tegen de bocht in gaan hangen. De inritbanden liggen in de bocht, hierdoor komt het ene wiel eerder omhoog of omlaag dan het andere wiel. Dat versterkt het effect van "uit de bocht vliegen". De gebruikers kunnen dat op twee manieren

voorkomen. 1) Ze kunnen ontzettend langzaam de bocht nemen. 2) Ze kunnen de bocht al eerder met een ruime boog inzetten, op de rijbaan van de rotonde of het Malieblad, zodat ze haaks over de inritband rijden. Beide manieren kunnen verrassend zijn voor het andere verkeer en kunnen daardoor gevaarlijke situaties opleveren. Een ander nadeel van de inritbanden is dat de laatste tegel een uitsteeksel heeft, als overgang naar de normale stoeprand. Fietsers die de bocht te krap nemen kunnen deze tegel raken en daardoor uit balans raken en vallen. We vragen ons sterk af of de inritbanden wel nodig zijn. Ze lijken bedoeld om de snelheid van motorvoertuigen te remmen, maar omdat het verkeer hier een haakse bocht moet maken is de snelheid al laag. We willen daarom dat de inritbanden worden verwijderd en dat de constructie zo vlak mogelijk wordt gemaakt om de inrit (en uitrit) goed bruikbaar te maken voor driewielige fietsen en scootmobielen, bijvoorbeeld door de stoep door te trekken met een verlaagde band. Ongeveer zoals bij de inrit van de Spinsterlaan vanaf de Gouvernantelaan in Leidsche Rijn¹.

Overige opmerkingen:

- We hebben geen last van de voethekjes, ze voorkomen dat auto's even keren of half parkeren in het groen, maar ze mogen wat ons betreft ook verdwijnen, want zo vaak zal dat niet voorkomen.
- We hebben eerder gepleit voor een markering op de middenbaan, zoals op het Lint in Leidsche Rijn. De markering is op het Lint op 2/3 van de breedte geplaatst en doet weinig. Op het Lint houdt inmiddels 80% van de voetgangers rechts, in beide richtingen. Die ene contra-hardloper is erg lastig en vervelend. De markering is vooral 's nachts handig omdat er op het Lint geen verlichting is maar dat speelt op de Maliebaan geen rol. We denken dat het goed komt zonder markering. Mocht het gebruik te chaotisch worden, dan kan er altijd nog een markering worden aangebracht.
- We willen dat de verharding op de middenbaan vlak en stroef wordt. Op veel andere plekken (met name hoofdroutes) pleiten we voor een rode kleur van het asfalt, met name vanwege de herkenbaarheid voor autoverkeer. Maar daar is hier geen noodzaak toe, ook omdat het geen exclusief fietspad wordt, je mag er ook lopen en skaten. Lichtere markering is 's nachts beter te zien dan donkere, dus we kunnen ons vinden in een beige kleur voor de verharding.
- Verlichting: de middenbaan behoudt hoge verlichtingsmasten, dat vinden we OK. De lampen hangen laag genoeg, onder de boomkruinen. Bij lagere lampen worden fietsers sneller verblind en zijn meer masten nodig, de masten staan nu keurig ingepast tussen de bomen, dus prima om de huidige verlichting van de middenbaan te behouden.

Ten slotte

We blijven graag betrokken bij de verdere uitwerking van de plannen voor de herinrichting. Als u vragen heeft over onze reactie, zijn we uiteraard graag bereid om onze reactie mondeling toe te lichten en uw vragen te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,
Fietsersbond afdeling Utrecht

Peter van Bekkum
Voorzitter

1

<https://www.google.com/maps/@52.0761138,5.0301851,3a,75y,239.46h,56.73t/data=!3m7!1e1!3m5!1sHLoeDcqYttHy26BLSdKDoQ!2e0!5s20160901T000000!7i13312!8i6656>